GEBIEDSGERICHTE AANPAK Vitale Peel

Samenwerkingsovereenkomst Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) Vitale Peel

Ondergetekenden,

1. De **provincie Noord-Brabant**, rechtsgeldig vertegenwoordigd door gedeputeerde mevrouw drs. E.P.J. (Elies) Lemkes- Straver, gemachtigd door de Commissaris van de Koning d.d. 22 november 2022, (handelende ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten d.d. 22 november 2022) verder te noemen 'provincie Noord-Brabant';
2. De **provincie Limburg**, rechtsgeldig vertegenwoordigd door gedeputeerde mevrouw drs. C.W.J.M. (Lia) Roefs, gemachtigd door de Commissaris van de Koning d.d. 2 juni 2022, (handelende ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten d.d. 17 mei 2022) verder te noemen 'provincie Limburg';
3. Het **waterschap Aa en Maas**, in deze vertegenwoordigd door dijkgraaf de heer drs. M.J.J. (Mario) Jacobs, op grond van artikel 95 Waterschapswet, het waterschap in en buiten rechte vertegenwoordigd, (handelende ter uitvoering van het besluit van het Dagelijks Bestuur d.d. 1 november 2022) verder te noemen 'waterschap Aa en Maas';
4. Het **waterschap Limburg**, rechtsgeldig vertegenwoordigd door lid van het dagelijks bestuur de heer C.T.G. (Chrit) Wolfhagen, op grond van artikel 95 Waterschapswet, het waterschap in en buiten rechte vertegenwoordigd, (handelende ter uitvoering van het besluit van het dagelijks bestuur d.d. 8 november 2022) verder te noemen 'waterschap Limburg';
5. **Staatsbosbeheer**, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer ing. J.P.M. (Jan) Fenten;
6. De **gemeente Asten**, rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder de heer J.P.E. (John) Bankers, gemachtigd door de burgemeester van Asten d.d. 15 november 2022, (handelende ter uitvoering van het besluit van het college van B&W d.d. 15 november 2022) verder te noemen 'gemeente Asten';
7. De **gemeente Deurne**, rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder de heer drs. M.H. (Marinus) Biemans, gemachtigd door de burgemeester van Deurne d.d. 01 november 2022, (handelende ter uitvoering van het besluit van het college van B&W d.d. 6 september 2022) verder te noemen 'gemeente Deurne';
8. De **Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie** (ZLTO), rechtsgeldig vertegenwoordigd door bestuurder de heer A.H. (Janus) Scheepers;
9. De **Brabantse Milieufederatie** (BMF), rechtsgeldig vertegenwoordigd door directeur mevrouw mr. F.M. (Femke) Dingemans.

Gezamenlijk aan te duiden als "partijen", dan wel ieder afzonderlijk "partij".

<u>Overwegende dat:</u>

i. De Peelvenen liggen op de grens van de provincie Noord-Brabant en de provincie Limburg, omringd door Brabantse gemeenten Asten en Deurne en Limburgse gemeenten Nederweert, Horst aan de Maas, Peel en Maas en Venray.

ii. Het gebied bestaat uit de Natura2000 gebieden Deurnsche/Mariapeel en Groote Peel, dat een zeldzaam veen landschap kent en gelegen is op en nabij een peelrandbreuk, omgeven door een 'schil' met in hoofdzaak agrarische bedrijven.

iii. In het Plan van Aanpak is een kaart opgenomen met daarin het werkgebied van de gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel. Deze omvat het gebied van de N2000-gebieden met een schil daaromheen. Het werkgebied is niet in beton gegoten en kan aangepast worden als dat naar verwachting helpt om de opgaven en doelen van de gebiedsgerichte aanpak te realiseren.

iv. Ondanks dat het gebied op een provinciegrens ligt, kent het natuur- en watersysteem in de Peelvenen geen grens. Daarom is de samenwerking tussen Noord-Brabantse en Limburgse partijen een essentieel onderdeel van het gebiedsproces. Namens de Limburgse partijen zijn provincie Limburg en waterschap Limburg op dit moment dragers van het proces, dit kan nog uitgebreid worden met andere partners in de toekomst.

v. De Peelvenen staan onder druk doordat doelen voor water, stikstof en natuur niet worden gehaald. Agrarische bedrijven hebben zorgen over hoe ze perspectief moeten houden in dit gebied. Door klimaatontwikkeling worden weersextremen steeds groter, waardoor het gebied op verschillende momenten natter en droger wordt. Ook wordt de druk op de ruimte steeds groter.

vi. De aanleiding om het gebiedsproces te starten is natuurherstel (behalen van de habitatdoelstellingen), stikstofreductie is hiervan een onderdeel. Ook via generieke sporen van provincies en het Rijk wordt gewerkt aan stikstofreductie om de gestelde doelen in de toekomst te halen.

vii. In 2020 heeft de verkenning plaatsgevonden met partners uit het gebied, dit was de start van het gebiedsproces. Partijen hebben hierin uitgesproken gezamenlijk een gebiedsgerichte aanpak in te willen gaan. Naar aanleiding hiervan is de kwartiermakersfase gestart in 2021, waarin de opgaven zijn geconcretiseerd door de partijen en de volgende stap van gebiedsgerichte aanpak verder is voorbereid. Deze voorbereiding heeft onder andere geleid tot het Plan van Aanpak en voorliggende samenwerkingsovereenkomst.

viii. Na afronding van de Bestuursovereenkomst Peelvenen (waaronder uitvoering Leegveld) is er sprake van een aanzienlijke volgende opgave voor de realisatie van het natuurnetwerk en de verbetering van de kwaliteit van de natuur in het gebied (o.a. realisatie natuurnetwerk van ruim 300 ha). In 2022 zal er een analyse worden gemaakt van de opgaven van de volgende fase en zal er een voorstel gedaan worden over de realisatie daarvan, inclusief de wijze van organisatie en inbedding in de GGA. Het betreft hier de maatregelen die nodig zijn naast de door Staatsbosbeheer uit te voeren reguliere beheermaatregelen conform SNL. Het uitgangspunt is om zo goed mogelijk gebruik te maken van de kennis en ervaring van de huidige uitvoeringsorganisatie, en het goede overleg tussen uitvoering en stakeholders in het gebied middels de IGC. Op basis van het voorstel wordt bezien of dit moet leiden tot aanpassing van de samenwerkingsovereenkomst.

ix. Het is ieders verantwoordelijkheid om de integraliteit en samenwerking te borgen in deze gebiedsgerichte aanpak. Vanwege de verschillende snelheden van ontwikkelingen in het gebied zelf en de maatschappij, zal dit een iteratief, non-lineair proces zijn, waar stap voor stap gewerkt wordt aan de opgaven met ruimte voor experimenteren en het maken van fouten.

x. Speciale aandacht vraagt het beregeningsdossier gezien de uitspraak van de Raad van State over de beregeningsvrijstelling in het Natura2000 beheerplan Peelvenen. Separaat van deze samenwerkingsovereenkomst wordt een intentieovereenkomst gesloten tussen relevante partijen hoe om te gaan met de uitspraak van de Raad van State en de besluiten daarover van provincies Limburg en Noord-Brabant als bevoegd gezag over de Natura2000 beheerplannen.

Inhoudelijk is er een nauwe relatie tussen het beregeningsdossier en de GGA. Beregening is een van de aspecten van het watergebruik in het totaal van het water- en bodem systeem. In de analyse en planvorming in de GGA om te komen tot een (klimaat)robuust water- en bodemsysteem wordt ook beregening meegenomen als een van de relevante aspecten.

xi. Partijen zijn zich ervan bewust dat de ontwikkelingen bij het Rijk vanuit Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) van (grote) invloed zijn op de GGA Vitale Peel. Aangezien bij het opstellen van deze samenwerkingsovereenkomst de precieze consequenties nog niet duidelijk zijn, worden toekomstige ontwikkelingen waar nodig verwerkt in aanpak, activiteiten en op te stellen producten in de GGA.

Komen overeen als volgt:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

a) **Gebiedsplan**: het ruimtelijke raamwerk wordt uitgewerkt tot een ruimtelijk ontwerp en een inhoudelijk programma. Ook wordt hiermee de ruimtelijke uitvoering en de gebieds-/uitvoeringsorganisatie voorbereid.
b) **Gebiedsmanager**: ambtelijk trekker van het proces, rapporteert en legt verantwoording af aan het bestuurlijk overleg Vitale Peel
c) **GGA**: gebiedsgerichte aanpak
d) **Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG)**: Het landelijke programma voor bereiken van de doelen op het vlak van natuur, waterkwaliteit en klimaat in het landelijk gebied. Per provincie wordt een gebiedsprogramma gemaakt waarin de provincie aangeeft hoe de doelen behaald zullen worden. Het werkgebied van GGA Vitale Peel valt in zowel Noord-Brabant als Limburg, en draagt dus bij aan de gebiedsprogramma's van beide provincies
e) **NOVEX De Peel**: NOVEX is een landelijk programma voor het versnellen van de uitvoering van de Nationale Omgevingsvisie. De Peel is een van de 16 aangewezen gebieden. Het werkgebied van GGA Vitale Peel ligt in het werkgebied van NOVEX De Peel (totale NOVEX-gebied is groter)
f) **Onafhankelijk voorzitter bestuurlijk overleg**: voorzitter van het bestuurlijk overleg Vitale Peel, niet afkomstig van één van de deelnemende partijen. De voorzitter wordt benoemd door de deelnemende partijen voor een periode van in principe 2 jaar
g) **Plan van Aanpak**: beschrijving van de aanpak van de planvormingsfase van de GGA Vitale Peel.
h) **RES**: regionale energie strategie
i) **Ruimtelijk raamwerk**: een vertaling van de gebruikscondities naar een schets van toekomstige inrichting van het gebied.
j) **SNL**: subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer
k) **Uitvoeringsplan landbouw**: een uitvoeringsplan waarin stap voor stap gewerkt wordt aan een toekomstbestendige landbouw rond het gebied in samenhang met de gebiedsopgaven. Door enerzijds individuele ondernemers te helpen bij maatwerkoplossingen voor hun bedrijf en anderzijds door een collectieve aanpak.
l) **WSN**: Wet stikstofreductie en natuurverbetering

Artikel 2 Doel van de overeenkomst

2.1 Partijen leggen de afspraken vast met betrekking tot de uitvoering van de gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel.

2.2 Het doel van deze samenwerking is om samen toe te werken naar een inrichting van het gebied rondom de natuurgebieden die in het (landbouwkundig) gebruik en hydrologisch past bij de te behalen water- en natuurdoelen (zoals vastgelegd in N2000-beheerplan), toekomstbestendig perspectief geeft aan de landbouw en bijdraagt aan een vitaal buitengebied.

Artikel 3. Doel GGA en samenwerking tussen partijen

In de verkenningsfase van het gebiedsproces is geschetst hoe gebiedspartners de vitale toekomst van de Peel zien: *"De **natuur** van de Peelvenen is rijk aan typische hoogveen- en andere soorten en kan meebewegen met natuurlijke veranderingen zoals bijvoorbeeld een droog jaar. De **agrarische bedrijven** rondom de Peelvenen zijn economisch gezond, aantrekkelijk voor opvolgers en kunnen rekenen op draagvlak in de omgeving. De **stikstofuitstoot** van de agrarische bedrijven rondom de Peelvenen is teruggebracht naar een acceptabel niveau voor natuur en landbouw. Er wordt geïnvesteerd in de agrarische bedrijven van de toekomst en de landbouw vindt plaats op een gezonde bodem. De Peelvenen en de zones eromheen **leveren een bijdrage aan de opname van CO2**. De **sponswerking** van de Peelvenen en de Peelrand is hersteld. In en om de kerngebieden van de natuur is er **voldoende water van goede kwaliteit** beschikbaar voor landbouw en natuur. In het RES gebied waarbinnen de Peel ligt wordt de benodigde **energie duurzaam opgewekt**, kansen voor dubbelfuncties worden optimaal benut. Bewoners (jong en oud) en ondernemers rondom de Peelvenen **wonen en werken er graag en zijn trots op hun gebied.** Het gebied is **aantrekkelijk voor recreanten** die graag terugkeren om te genieten van het landschap, de natuur, het boerenleven en de cultuurhistorie. Gebiedspartners die samenwerken aan de Vitale Peel delen hun **kennis en kunde**."*

3.1 Om de hierboven beschreven Vitale Peel te realiseren zijn onderstaande opgaven geformuleerd:

a. Het versterken van de natuurgebieden en het afmaken natuurnetwerk;
b. Het ontwikkelen van toekomstbestendige en duurzame landbouw;
c. Het verbeteren van de beschikbaarheid en kwaliteit van water en een gezonde bodem;
d. Het geven van een nieuwe economische impuls;
e. Het ontwikkelen van duurzame energievoorziening;
f. Het vergroten van leefbaarheid (incl. gezondheid);
g. Het vergroten van beleefbaarheid/recreatie;
h. Het bijdragen aan stikstofreductie, als onderdeel van de gebiedsplannen NPLG/WSN van zowel Brabant als Limburg.

3.2 Alle partijen hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de gestelde opgaven in samenhang te bereiken.

3.3 Een aantal van de opgaven kennen wettelijke doelen en verplichtingen, zoals de N2000-wetgeving en de Kaderrichtlijn Water. Met behulp van het gebiedsproces zorgen de partijen ervoor dat deze wettelijke doelen en verplichtingen behaald worden.

3.4 Om de opgaven te bereiken werken partijen met elkaar samen en benutten ze elkaars kennis en kunde. De overheden werken, conform de bedoeling van de omgevingswet, samen als 1-overheid.

3.5 In de samenwerking Brabant-Limburg verbinden partijen zich aan een *samenwerking* op het gebied van natuurherstel, water, bodem en stikstof. De partijen zullen de *afstemming* organiseren op het gebied van landbouw, (be)leefbaarheid en duurzame energie. Waar nodig in het proces kan de samenwerking altijd uitgebreid worden.

3.6 Partijen spannen zich in om, daar waar relevant, de afspraken van de intentieovereenkomst die voortvloeit uit het beregeningsdossier zo goed mogelijk te integreren in het proces en uitvoering van de GGA Vitale Peel (zie overweging x.).

3.7 Het bestuurlijk overleg Vitale Peel zal de gebiedsvisie en het plan van aanpak aanpassen indien landelijke ontwikkelingen (bv NOVEX-De Peel, NPLG) hierom vragen, en zal andersom relevante ontwikkelingen uit de GGA Vitale Peel inbrengen in landelijke ontwikkelingen.

Artikel 4. Samenwerking en governance

4.1 Bestuurlijk overleg (BO) Vitale Peel

4.1.1 Aan het BO Vitale Peel nemen de partijen deel die deze samenwerkingsovereenkomst ondertekenen.

4.1.2 Het bestuurlijk overleg stelt plan van aanpak vast, beslist over majeure wijzigingen in de aanpak, keurt opgeleverde producten goed en stelt de begroting vast.

4.1.3 Het BO Vitale Peel vindt vier keer per jaar plaats en wordt geleid door een onafhankelijk voorzitter.

4.1.4 De leden van het BO Vitale Peel zijn bestuurlijk verantwoordelijk voor het goede verloop van het gebiedsproces en nemen de besluiten die hiervoor nodig zijn. Voor GGA Vitale Peel relevante besluiten die worden genomen door individuele organisaties worden afgestemd (zie 4.1.5) in het BO Vitale Peel.

4.1.5 Bestuurders/partijen zijn zelf verantwoordelijk voor de eigen besluiten die zij op grond van hun bevoegd gezag nemen. De desbetreffende partij (die het besluit moet nemen, omdat zij het bevoegd gezag is) heeft, met betrekking tot voor de GGA Vitale Peel relevante besluiten, de verantwoordelijkheid om de andere BO-leden tijdig te informeren en de consequenties te bespreken, en waar mogelijk en gewenst het besluit in samenspraak te nemen.

4.1.6 De gebiedsmanager is verantwoordelijk voor de dagelijkse uitvoering van het gebiedsproces. De gebiedsmanager is daarmee ook secretaris van het bestuurlijk overleg.

4.2 Begeleidingsgroep Vitale Peel

4.2.1 De gebiedsmanager leidt het begeleidingsgroep overleg, dat regelmatig plaatsvindt om inhoudelijke en lopende zaken te bespreken.

4.2.2 Elke partij is ambtelijk vertegenwoordigd in de begeleidingsgroep.

4.2.3 De begeleidingsgroep fungeert als werkoverleg tussen de partijen, en draagt zorg voor tijdige besluitvorming in het bestuurlijk overleg.

4.3 Rol van Staatsbosbeheer bij deze overeenkomst

Binnen deze overeenkomst heeft Staatsbosbeheer de rol van raadgever bij die projecten in het plan van aanpak waar Staatsbosbeheer staat vermeld. De verplichtingen van Staatsbosbeheer

zullen niet verder strekken dan het geven van advies. Staatsbosbeheer draagt zodoende vanuit haar expertise bij aan de besluitvorming door de overige partijen.
Staatsbosbeheer blijft verantwoordelijk voor het reguliere beheer van de natuurterreinen en eventueel - ook door henzelf geïnitieerde- hieruit voortkomende projecten.

Artikel 5. Trekker en producten

Met in achtneming van artikel 4.1.4 zijn voor de duidelijkheid en herleidbaarheid van de opgaven de opdrachten met trekkers op onderstaande wijze beschreven. Partijen dragen zorg dat de integraliteit en samenwerking is geborgd.

5.1 Realisatie natuurherstel in en om de Natura2000 gebieden Deurnsche/Mariapeel en Groote Peel (bereiken van de gunstige staat van instandhouding voor alle door de richtlijnen beschermde soorten en habitats in de N2000-gebieden). Hierin zal worden bepaald welke maatregelen nodig zijn om (uitgaande van de natuurdoelanalyse die wordt opgesteld in het kader van de WSN en de habitattypen die zijn vastgesteld voor dit N2000-gebied) het natuurherstel te realiseren.

Trekker(s): De verantwoordelijke trekkers voor deze opdracht zijn de **provincie Noord-Brabant** en **provincie Limburg**.
Producten:

- Input Brabant-Limburg op benodigde hydrologie in omliggend gebied t.b.v. natuur (vaststellen benodigde waterpeil binnen de Peelvenen, aangeven noodzakelijke maatregelen om dat waterpeil te realiseren);
- Input voor natuurdoelanalyse 2022 Brabant en Limburg;
- Input voor en afstemming met traject opstellen nieuw N2000-beheerplan;
- Verzorgen input gebiedsplannen stikstof provincie Limburg en Brabant, met het doel twee (Brabant en Limburg) voor de Peelvenen op elkaar aansluitende onderdelen voor de gebiedsplannen WSN te krijgen;
- Maatregelpakket natuurherstel (conform analyse genoemd in overweging viii);
- Uitwerking realisatie (landelijke/provinciale) bossenstrategie.

5.2 Realisatie hydrologische randvoorwaarden voor de natuur en landbouw en het realiseren van KRW-doelstellingen in de randzones door optimalisatie voor het water- en bodemsysteem in de zones rondom de Natura2000 gebieden Deurnsche/Mariapeel en Groote Peel.

Trekker(s): De verantwoordelijke trekker voor deze opdracht zijn de **provincies Brabant en Limburg**, samen met **waterschap Aa en Maas** en **waterschap Limburg**
Product(en):

- Gezamenlijk beeld/visie watersysteem Brabant-Limburg en het uitwerken van maatregelen in functie van opdracht 5.1;
- Analyse van de betekenis van de hydrologische maatregelen voor de gebruiksmogelijkheden van het landbouwgebied om de Peelvenen heen, inclusief het

ruimtelijk beeld ten aanzien van vernatting en verdroging dat zal ontstaan als resultaat van de te treffen maatregelen;
- Analyse en uitwerken maatregelen overige water en bodem gerelateerde opgaven (o.a. waterkwaliteit KRW).

5.3 Het komen tot een vitale landbouw in de zones rondom de N2000-gebieden die past bij de randvoorwaarden in die zones en tegelijkertijd toekomstbestendige bedrijfsvoering mogelijk maakt.

Dit vraagt om een gedegen uitvoeringsplan waarin stap voor stap gewerkt wordt aan een toekomstbestendige landbouw met handelingsperspectief voor ondernemers rond het gebied in samenhang met de gebiedsopgaven. Dit uitvoeringsplan wordt met en door ondernemers vorm gegeven. Dit is een proces met verschillende snelheden en staat niet op zichzelf maar is in interactie met de andere sporen binnen de GGA.

Dit uitvoeringsplan landbouw bestaat uit:
- Het faciliteren van individuele ondernemers die stappen willen zetten naar een toekomstbestendige bedrijfsvoering die past bij de ondernemer, het bedrijfsmodel en de omgeving. Dit is een stap voor stap proces en belangrijk om te werken aan vertrouwen en de goede voorbeelden in het gebied.
- Een collectieve aanpak rondom de thema's structuurversterking en extensivering, water en bodem, sluiten van kringlopen en innovatie.

Trekker(s): De verantwoordelijke trekkers voor deze opdracht is **de ZLTO (Brabantse zijde) en Provincie Limburg (Limburgse zijde).**
Product(en):
- (verdere) organisatie van, regievoering over en rapportage keukentafelgesprekken;
- Analyse t.b.v. uitvoeringsplan landbouw, o.a. kadaster;
- Analyse bestaande en toekomstige bedrijven in de zone.

5.4 Beleefbaarheid, leefbaarheid en nieuwe economie, waarbij er gekomen wordt tot een plan voor recreatie en nieuwe/andere economische activiteiten die passen in het gebied en de beleefbaarheid van het gebied versterken. Gemeenten betrekken ook de problematiek van de vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's). Het doel is om het gebied leefbaar te houden en verloedering en leegstand te voorkomen.

Trekker(s): De verantwoordelijke trekkers voor deze opdracht zijn **gemeente Asten en gemeente Deurne**.
Product(en):
- Recreatieplan Vitale Peel (indien mogelijk koppelen aan traject Transitie Nationaal Park Peelvenen waarbij alle daarbij betrokken (overheids)partijen als opdrachtgever fungeren);
- Visiedocument leefbaarheid;
- Inspiratiekaart nieuwe economie;

- Inspiratiekaart beleving en recreatie.

5.5 Duurzame energie conform opgaven uit de RES, waarbij ook onderzocht wordt of duurzame energie kan bijdragen aan het verdienmodel van agrarische bedrijven of het gebied als geheel. Het traject van de regionale energie strategie (RES) kan helpen met kennis en het oplossen van knelpunten. Gemeenten betrekken ook de problematiek van de vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's).

Trekker(s): De verantwoordelijke trekkers voor deze opdracht zijn **gemeente Asten** en **gemeente Deurne**.
Product(en):

- Richtinggevende kaders t.a.v. duurzame energie rondom de Peelvenen.

5.6 Grondverwerving en grondruil ten behoeve van het realiseren van de opgaven

De taakstelling binnen deze opdracht is het komen tot instrumentarium voor grondverwerving en grondruil ten behoeve van het realiseren van de opgaven binnen de GGA Vitale Peel en specifiek toegespitst op toepassing/gebruik in de GGA Vitale Peel. Het gaat daarbij om onder meer het verwerven van voldoende grond in het gebied voor grondruil of instrumenten als langdurige pacht.

Trekker(s): De verantwoordelijke trekker voor deze opdracht is **Provincie Noord-Brabant.**
Product(en):

- Opstellen en inrichten grondinstrumentarium;
- Invulling geven aan pilot grondruilfonds Peelvenen.

5.7 Monitoring en evaluatie

De partijen spannen zich in om tot een passende vorm van monitoring en evaluatie te komen ten behoeve van de uitvoering in de volgende fase van de gebiedsgerichte aanpak (uitvoeringsfase). Hoe deze monitoring en evaluatie wordt vormgegeven wordt door partijen verder uitgewerkt in de planuitwerkingsfase. Hierbij wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van en aangesloten op de (in ontwikkeling zijnde) landelijke systematiek.
De partijen zullen ook de uitvoering en werking van deze overeenkomst jaarlijks evalueren. De conclusies worden schriftelijk voorgelegd aan het Bestuurlijk Overleg Vitale Peel.

Artikel 6. Communicatie

6.1 Partijen dragen via eigen communicatielijnen bij aan het proces en maken daarbij te allen tijde kenbaar dat het een gezamenlijk proces betreft met respect voor ieders (toegevoegde) waarde voor het gebied. Hierbij maken zij melding van het integrale karakter van het proces en van de onderlinge samenhang van de maatregelen. Hierbij wordt zo mogelijk verwezen naar de website van het project: www.ggagroenblauw.nl/vitalepeel.

6.2 Om het vertrouwen onder de stakeholders te behouden en vergroten is een werkgroep communicatie opgericht bestaande uit communicatieadviseurs van de partijen.

6.3 De werkgroep werkt aan ontwikkeling en uitwerking van de communicatieaanpak en de bijbehorende centrale communicatieproducten.

Artikel 7. Capaciteit en financiën

7.1 Partners dragen bij aan de uitvoering van de gebiedsgerichte aanpak middels inbreng van capaciteit en een financiële bijdrage.

7.2 Uitgangspunt voor de financiële bijdrage is de verdeelsleutel zoals gehanteerd in de kwartiermakersfase. De totale budget en verdeling is opgenomen in het plan van aanpak en wordt jaarlijks bezien of dit nog kloppend is.

7.3 Uitgangspunt voor inbreng van capaciteit is dat de beoogde trekkers van de opdrachten (zie artikel 4) voldoende capaciteit leveren voor het trekkerschap, en overige partijen bijdragen via reguliere beleidscapaciteit. Waar substantieel extra capaciteit wordt ingezet/gevraagd, wordt dit zichtbaar gemaakt. Daartoe wordt een overzicht van in te zetten capaciteit opgesteld, die als onderdeel van het plan van aanpak bestuurlijk wordt goedgekeurd.

7.4 De Provincie Noord-Brabant treedt op als penvoerder van partijen. Het aanbestedingsbeleid van provincie Brabant is van toepassing op het verstrekken van opdrachten.

7.5 Taken penvoerder

De penvoerder heeft de volgende taken en verantwoordelijkheden:

(a) Vraagt subsidie(s) aan;

(b) Incasseert en ontvangt bijdragen van Partijen zoals genoemd in artikel 7.1.

(c) Verleent eventuele opdrachten aan derden en betaalt deze;

(d) Houdt een afgescheiden boekhouding bij van de uitgaven en inkomsten en rapporteert hierover (via het begeleidingsgroep overleg) aan het Bestuurlijk Overleg.

Artikel 8. Looptijd, opzegging, wijziging en geschillen

8.1 Deze overeenkomst treedt in werking met ingang van de ondertekening door alle partijen daarvan en vervalt na afronding van de planvormingsfase (voorzien eind 2023). Tot de planvormingsfase wordt gerekend:

a. Het volledig afronden van de visievormingsfase in de vorm van een ruimtelijk raamwerk.

b. Het komen tot een gebiedsplan Vitale Peel, incl. uitvoeringsplan landbouw.

Gedetailleerde afspraken over de planning worden via het Plan van Aanpak en Bestuurlijk Overleg gemaakt.

8.2 Wijziging van deze overeenkomst kan uitsluitend geschieden indien partijen daartoe unaniem besluiten. Wijzigingen in deze overeenkomst, daaronder de bijlagen begrepen, kunnen slechts schriftelijk worden overeengekomen.

8.3 Tussentijdse eenzijdige opzegging door een der partijen kan slechts schriftelijk geschieden door mededeling aan de overige partijen. Een partij kan alleen uittreden als hij aan zijn volledige financiële verplichtingen voorvloeiende uit deze overeenkomst heeft voldaan.

8.4 De opzegging genoemd in lid 3 van dit artikel kan pas worden geëffectueerd indien partijen in een bijzonder gezamenlijk overleg de problemen hebben besproken en zich hebben ingespannen deze op te lossen.

8.5 Partijen zullen zich inspannen om te voorkomen dat er geschillen ontstaan ter zake de totstandkoming, uitleg of uitvoering van deze overeenkomst.

8.6 Geschillen tussen partijen zullen binnen een maand besproken worden tijdens een bijzonder gezamenlijk overleg na schriftelijk kenbaar te zijn gemaakt naar de andere partijen.

8.7 Bij geschillen streven partijen ernaar om in onderlinge goede verstandhouding tot een regeling in der minne te komen. Ingeval geen minnelijke regeling kan getroffen worden, heeft ieder van de partijen het recht om het geschil voor te leggen aan de bevoegde rechter van het arrondissement Oost-Brabant te 's-Hertogenbosch die door de Partijen ter zake een exclusieve bevoegdheid wordt toegewezen.

Artikel 9 Ontbinding

Elke Partij is gerechtigd onderhavige overeenkomst te ontbinden of te doen ontbinden ten aanzien van de partij die zijn of haar verplichtingen uit de overeenkomst niet, dan wel niet deugdelijk nakomt en de niet-nakoming van een zodanige aard is dat voortzetting van de met betrekking tot deze partij in redelijkheid van de overige partijen niet kan worden gevergd.

Artikel 10 Toetreding derde-partijen

10.1 Deze overeenkomst staat open voor toetreding door derde-partijen die in een gelijke positie komen te verkeren als partijen.

10.2 Toetreding geschiedt op de volgende wijze: schriftelijk verzoek door derde-partij aan Bestuurlijk Overleg Vitale Peel. Over het verzoek wordt besloten in een bijzonder gezamenlijk overleg van partijen.

10.3 De toetreding van een nieuwe partij zal geschieden middels een addendum op deze samenwerkingsovereenkomst.

Aldus opgemaakt in negenvoud te Heusden (gemeente Asten) op 23 november 2022

Namens de provincie Noord-Brabant,

Mevrouw drs. E. (Elies) P.J. Lemkes- Straver

Namens de provincie Limburg,

Mevrouw drs. C.W.J.M. (Lia) Roefs

Namens het Waterschap Aa en Maas,

De heer drs. M.J.J. Jacobs

Namens het Waterschap Limburg,

De heer C.T.G. Wolfhagen

Namens Staatsbosbeheer,

De heer ing. J.P.M. (Jan) Fenten

Namens de gemeente Asten,

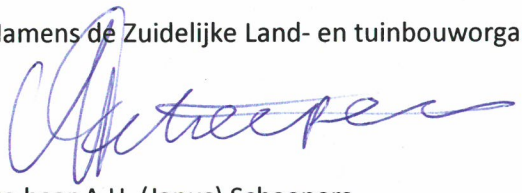
De heer J.P.E. (John) Bankers

Namens de gemeente Deurne,

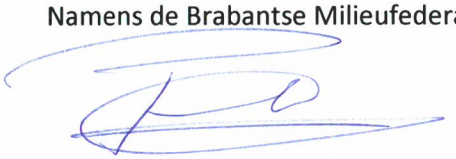
De heer drs. M.H. (Marinus) Biemans

Namens de Zuidelijke Land- en tuinbouworganisatie (ZLTO),

De heer A.H. (Janus) Scheepers

Namens de Brabantse Milieufederatie (BMF),

Mevrouw mr. F.M. (Femke) Dingemans

Addendum: Kanttekening ZLTO ondertekening SOK

1 november hebben wij in een brief na een interne evaluatie van de gebiedsprocessen, onze belangrijkste aandachtspunten en vragen richting provincie verwoord. Deze brief is ook gedeeld met de gebiedscommissies. Op basis van deze brief, het gebiedsproces en de Peel en de SOK die nu voorligt plaatsen wij de volgende kanttekening bij onze ondertekening:
Met het ondertekenen van de SOK verbinden partijen zich aan het behalen van de wettelijke doelen en verplichtingen. Zie bepaling 3.2 en 3.3. Op dit moment is nog niet duidelijk aan welke concrete doelen onze leden een bijdrage moeten leveren en vervolgens wat de impact is van die maatregelen op de eisen die vanuit de diverse Europese richtlijnen worden gesteld. Daarbij lopen we het risico dat de GGA steeds weer wordt uitgebreid met nieuwe doelen. Wij kunnen en willen ons niet op voorhand verbinden aan het halen van doelstellingen, als nog niet duidelijk is of doelen haalbaar en realistisch zijn. Daarbij staat voor ons voorop dat er een gezond toekomstperspectief moet blijven voor de agrarische bedrijven die verder willen in het gebied. Daarnaast willen wij ons niet op voorhand verbinden aan de uitkomsten van de natuurdoelanalyses zoals gesteld in paragraaf 5.1.
Niet alles kan overal, op basis van de natuurdoelanalyses moet de afweging gemaakt kunnen worden of de gunstige staat van instandhouding voor alle beschermde soorten gehaald kan worden.

ZLTO, vertegenwoordigd door Janus Scheepers
Den Bosch, 23 november 2022